

Opcat-inspektion av Polismyndigheten, polisregion Bergslagen, arresten Örebro, den 13 februari 2018

Inspektionens genomförande

På uppdrag av JO Cecilia Renfors genomförde föredraganden Lars Olsson tillsammans med föredraganden Ellen Ringqvist (protokollförare), notarien Malte Back och sekreteraren Anneliese Fältström den 13 februari 2018 en förannmäld inspektion av Polismyndigheten, polisregion Bergslagen, arresten Örebro.

Inspektionen inleddes med att gruppchefen för stationsbefälen AA, gruppchefen för arresten BB och inspektören och stationsbefälet CC presenterade verksamheten. Därefter förevisades arrestlokalen. En översiktlig granskning gjordes av bl.a. omhändertagandeblad, tillsynsblad, avvisiteringsblad, blanketter för säkerhetsbedömningar, incidentrapporteringar och dokumentation vid inskrivning av frihetsberövade för transportuppehåll. JO:s medarbetare samtalande under inspektionen med två frihetsberövade och några av de anställda.

Inspektionen avslutades med en genomgång där JO:s medarbetare redogjorde för sina iakttagelser. Vid redogörelsen deltog AA, BB, CC och kansliets gruppchef DD.

Syftet med inspektionen

Inspektionen är en del av JO:s verksamhet för att förebygga tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av frihetsberövade personer, Opcat-verksamheten. Denna verksamhet har under 2018 ett fokus på transporter av frihetsberövade.

Opcat är den engelska förkortningen av tilläggsprotokollet till FN:s tortyrkonvention (Optional Protocol to the Convention against Torture). Länder som anslutit sig till protokollet har förbundit sig att inrätta ett nationellt besöksorgan som regelbundet besöker platser där personer kan hållas frihetsberövade. I Sverige har JO tilldelats detta uppdrag. Information om JO:s Opcat-verksamhet finns på JO:s webbplats.

JO:s Opcat-enhet inspekterade arresten Örebro i november 2012 (dnr 6209-2012). Det gjordes inte några uttalanden av JO med anledning av den inspektionen.

Uttalande av JO Renfors med anledning av inspektionen

Protokollet innehåller avslutningsvis uttalanden av JO Cecilia Renfors.

lakttagelser vid inspektionen

Organisation

Arresten ligger i polishuset i Örebro och är samlokaliserad med Kriminalvården, häktet Örebro. Arresten har 8 celler för gripna och anhållna och 14 tillnyktringsceller. I genomsnitt är 9 personer frihetsberövade i arresten varje dygn. Under 2017 togs ca 2 800 personer in i arresten. Av dessa var ca 1 800 omhändertagna med stöd av lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB).

Från Polismyndighetens sida uppgavs att tjänsteföreskriften för Polismyndigheten i Örebro län från 2013 fortfarande gäller. I den anges bl.a. att det ska finnas en skriftlig instruktion för arrestvakterna som ska vara tillgänglig på varje arrestavdelning. Vid arresten finns det ett utkast till instruktion som ännu inte är beslutad av polisområdeschefen (Arbetsrutin vid polismyndighetens arrestavdelningar). Instruktionen tillämpas dock i praktiken redan nu. Därutöver finns det ett dokument som enligt gruppchefen för arresten är en instruktion som arrestpersonalen ska följa (Lathund timanställda i arresten, 2016). Vid Polismyndigheten gäller sedan den 1 januari 2018 en gemensam handbok för samtliga arrester (Polismyndighetens handbok för arrestverksamheten, PM 2017:63).

På Universitetssjukhuset Örebro finns det en tillnyktringsenhet med fem vårdplatser. Vid arresten har ett projekt påbörjats för att följa upp i vilka fall de personer som blir omhändertagna på grund av berusning körs till tillnyktringsenheten respektive tas in i arresten. Polispatrullen eller stationsbefälet fattar beslut om att köra den omhändertagne till tillnyktringsenheten. Ett omhändertagandeblad ska upprättas även i de fall en omhändertagen förs direkt till t.ex. en vårdinrättning eller föräldrar (se tjänsteföreskriften, avsnitt 7.1).

Bemanning och kompetens

Arresten Örebro bemannas av nio stationsbefäl. Dagtid är två stationsbefäl i tjänst och under övrig tid tjänstgör ett befäl. Stationsbefälen ansvarar för arresten och förmansprovningen. Arresten bemannas av tio ordinarie arrestvakter som är anställda av Polismyndigheten och två visstidsanställda vakter. Det finns även timanställda arrestvakter som kan kallas in vid behov. Det är alltid minst två arrestvakter i tjänst. Hälften av arrestvakterna är kvinnor och ambitionen är att en man och en kvinna ska tjänstgöra på varje arbetspass. Arrestvakterna hjälper till vid transport till häktesförhandlingar och vid bevakning i samband med sjukhusbesök.

Samtliga arrestvakter genomgår en grundutbildning under tre dagar som bl.a. omfattar juridik, radiokommunikationssystemet Rakel, självskydd, hjärt- och lungräddning och en genomgång av rutiner. Därefter får de gå bredvid en erfaren kollega under tre arbetspass. Gruppchefen håller utbildningspass med arrestvakterna tre till fyra gånger varje år. Samtliga arrestvakter får regelbundet utbildning i hjärt- och lungräddning. Utbildningen för arrestvakter kommer att utökas till tre veckor.

Efter att det inträffade två dödsfall i arresten 2016 och 2017 har man installerat en hjärtstartare i arresten och all arrestpersonal har utbildats i att använda den. Några andra åtgärder har inte vidtagits med anledning av dödsfallen.

I samtal med arrestpersonal kom det fram önskemål om regelbunden obligatorisk utbildning i konflikthantering och sjukvård.

Den fysiska miljön

Celler

Cellerna är inredda på samma sätt som vid inspektionen 2012.

Från Polismyndighetens sida uppgavs att dubbelbeläggning inte förekommer. Det kom fram att det var problem med ventilationen i två av cellerna. JO:s medarbetare noterade att cellerna överlag var fräscha med mindre slitage. Persiennerna var nedvinklade och släppte inte in dagsljus. Det gick inte att reglera persiennerna.

Utomhusvistelse

Det finns två mindre rastgårdar i markplan som togs i drift strax efter inspektionen 2012. Från Polismyndighetens sida uppgavs att rastgårdarna byggdes om 2014 för att det var för lågt i tak. Den större rastgården är ca 12 kvadratmeter med ca 4 meter höga plåtväggar. Där väggarna tar slut finns ett gallertak och ett plasttak. Mellan gallret och plasttaket finns en liten glipa på några centimeter där lite dagsljus kan komma in. JO:s medarbetare konstaterade att det inte går att se ut från rastgårdarna och att det kommer in minimalt med dagsljus och frisk luft.

Ankomsten till arresten

Förmansprövning och avvisitering

I arresten Örebro finns det tre kameraövervakade utrymmen för inskrivning och avvisitering. Två av dessa utrymmen har försetts med ett draperi för att förhindra insyn. Passagen in till det tredje utrymmet ska breddas och förses med ett draperi. Förmansprövningen utförs av ett stationsbefäl på plats.

Avvisiteringen genomförs av polispatrullen, ibland med hjälp av arrestvakterna. Kvinnor avvisiteras av kvinnlig personal i en cell.

Stationsbefälen utför även förmansprövning på distans när personer har förts till arresten Karlskoga (öppen fredagar och lördagar ibland) eller arresten Lindesberg (mer sällan öppen).

Inskrivning och säkerhetsbedömning

I samtal med arrestpersonal kom det fram att arresten inte har någon skriftlig rutin för säkerhetsbedömning. Det är polispatrullen som genomför inskrivningen, ibland med hjälp av arrestvakterna, och som i normalfallet fyller i blanketten för säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen görs av ett stationsbefäl som också beslutar om tillsynsfrekvens.

Vid granskningen av blanketter med säkerhetsbedömningar noterade JO:s medarbetare att det i majoriteten av fallen antingen inte var ifyllt vem som gjort bedömningen eller var angivet att någon i polispatrullen hade gjort den. Bedömningen var inte signerad av något stationsbefäl. I flera fall saknades även uppgift om beslutad tillsynsfrekvens. Tillsynsfrekvensen framgick dock på tillsynsbladen, se nedan. I några fall fanns det inte någon säkerhetsbedömningsblankett fogad till avvisiteringsprotokollet och tillsynsbladet för de gripna och anhållna.

Tillsyn

Arrestpersonalen uppgav att tillsyn i normalfallet utförs genom att arrestvakten observerar den intagne genom fönstret i celldörren. Om en intagne verkar må dåligt går arrestvakten in i cellen. En polispatrull eller extra inkallade arrestvakter hjälper till när det finns behov av sekundtillsyn, t.ex. i väntan på en transport till en psykiatrisk vårdinrättning.

Vid granskning av tillsynsblad konstaterade JO:s medarbetare att beskrivningarna av de intagnas status var utförligt dokumenterade. Det framgick att frihetsberövade misstänkta för brott sågs till minst en gång varje timme. Ett sådant agerande är i linje med arresthandboken, men är inte ett krav enligt arrestens tjänsteföreskrift. Där anges att tillsyn av personer misstänkta för brott ska ske kl. 7–22 i samband med väckning, måltider, då ljuset släcks för natten, och i samband med påringning, toalettbesök, vistelse i rastgård samt vid transport till och från förhör m.m. På tillsynsbladen framgick även vilket stationsbefäl som beslutat om tillsynsfrekvens och när beslutet hade fattats.

I den instruktion för arrestpersonalen som man tagit fram (lathunden för timanställda) anges att en muntlig och skriftlig överlämning ska ske vid varje arbetspass. På blanketten Överlämningsinformation dokumenteras relevanta uppgifter om de intagna som överlämnas mellan dag-, kvälls- och nattpersonal. Det kan t.ex. röra sig om tid för häktningsförhandling eller om en beställd transport. Det finns även en ruta för tillsynsfrekvens, samt kryssrutor för t.ex. medicin, suicidalrisk och psykiska problem.

Information om rättigheter

Intagna misstänkta för brott

I den s.k. lathunden anges att Polismyndighetens informationsblad för personer som är misstänkta för brott ska finnas i cellen (s. 6). Enligt arrestpersonalen lämnas informationsbladet och skriftlig information om rutinerna i arresten Örebro till de frihetsberövade i samband med inskrivning. Information om rutinerna finns på svenska, engelska, tyska, franska, rumänska och kroatiska. Där informeras bl.a. om måltider, att de intagna ska meddela personalen om de har behov av mediciner, om de har behov av särskild kost, att de har rätt till en timmes promenad varje dag, att de i mån av tid eller i samband med häktesförhandling har möjlighet att få duscha och att de kan få hygienartiklar, tidningar och böcker.

Omhändertagna på grund av berusning

I arresten finns Polismyndighetens nationella informationsblad på svenska för de personer som omhändertagits på grund av berusning. Där framgår bl.a. att tillsyn kommer att ske med högst 15 minuters mellanrum och att personalen kan informera en anhörig om omhändertagandet om så önskas. I samtal med arrestpersonal kom det fram att de omhändertagna inte får ta med sig informationsbladet in i cellen. Man har övervägt att sätta informationsbladet på insidan av dörren till tillnyktringscellerna, men då dessa celler ibland används för förvaring av personer som är gripna och anhållna har man valt att inte göra det.

I avviseringsutrymmena finns även anslaget en lokalt framtagen information på svenska för de personer som omhändertagits på grund av berusning. Där anges bl.a. att du ”kommer få vara här i 5–8 timmar”. De omhändertagna uppmanas också att informera om sjukdomar eller skador som kräver vård och om behov av mediciner.

Dokumentation av överlämnande av information

Enligt tjänsteföreskriften ska det antecknas på arrestantbladet vilken information som lämnats.

JO:s medarbetare konstaterade att det på flera av de granskade tillsynsbladen inte var ifyllt om något informationsblad var utdelat till den intagne och inte heller på vilket språk ett informationsblad var lämnat.

Underrättelse till närstående

I tjänsteföreskriften (avsnitt 10.2) anges följande:

Den som har berövats friheten ska ges tillfälle att underrätta närstående om sin vistelseort. Närmare anvisningar om hur det ska gå till, och undantag från regeln, finns i RB 24 kap, 21 a §.

Vakthavande befäl, eller den denne utsett, ansvarar för att informationen enligt ovan lämnas samt att tjänsteanteckning om att frihetsberövad underrättats om denna rättighet antecknas.

Lämpligen antecknas att underrättelse skett på tillsynsbladet.

I samtal med arrestpersonal kom det fram att det är jourutredarna som ansvarar för att fråga en person som är misstänkt för brott om han eller hon vill att någon närstående ska underrättas om frihetsberövandet. Det dokumenteras inte i polisens datasystem DUR2. Det är stationsbefälet som frågar en person som är omhändertagen på grund av berusning om han eller hon vill att en närstående ska underrättas om frihetsberövandet. Stationsbefälet eller den ingripande polispatrullen underrättar den närstående.

I fråga om underrättelse till närstående noterade JO:s medarbetare att det på tillsynsbladet finns ett fält med texten: ”Anhörig meddelad, Ja eller Nej”. Detta fält är oftast inte ifyllt.

I samtal med arrestpersonal kom det fram att det förekommit att arrestvakter underrättat närstående via sms om ett omhändertagande på grund av berusning.

Samtal med intagna

I samtal med en intagen som var misstänkt för brott framstod det som oklart om han hade fått information om sina rättigheter. Han uppgav att han hade tillfrågats om han ville ha en advokat och att han fått viss information om rutiner i arresten. Den intagne hade lässvårigheter och hans modersmål var inte svenska. Han hade lämnat önskemål om tolk för kommande förhör.

Hälso- och sjukvård

Arresten Örebro har inte något avtal med läkare eller sjuksköterska.

Ett stationsbefäl fattar beslut om utdelning av läkemedel till de intagna och arrestvakterna delar ut dem. Om en intagen har många mediciner förvaras dessa hos arrestvakterna. Dosetter kan annars förvaras i celldörrarna. Arrestvakterna för en medicinlista. Om en intagen häktas överlämnar polisen relevant hälsoinformation samt en kopia på dennes medicinlista till häktet.

Transporter av frihetsberövade

Handräckningar

Kriminalvårdens nationella transportenhet ska transportera alla personer som är frihetsberövade. Om en handräckning ska utföras av transportenheten hänvisas beställaren att göra sin begäran direkt hos den.

Transportenhetens verksamhet är ännu inte igång fullt ut. Det förekommer därför att Polisen behöver utföra handräckningar. I sådana fall skrivs en incidentrapport.

Transportuppehåll

Örebro är en knutpunkt för transportverksamheten och används ofta för mat- och nattuppehåll. Sådana uppehåll äger i regel rum i Kriminalvårdens häkteslokaler (se protokollet från Opcat-inspektionen av häktet Örebro den 12 och 13 februari 2018, dnr 750-2018). I mån av plats kan även polisarresten upplåta celler i samband med transportenhetens matuppehåll.

I den s.k. lathunden finns instruktioner för arrestpersonalen när transportenheten använder arresten vid ett transportuppehåll. Där framgår bl.a. att de personer som vistas i arrestens celler ska skrivas in i en ”arrestliggare, dock endast med personnr, namn, anledning (matuppehåll) och status (NTE) samt tider för ankomst och avgång”. Vidare framgår att ett arrestantblad ska göras i ordning för varje person som kommer in i arresten. Transportenhetens personal ansvarar för tillsyn, men i undantagsfall kan arrestpersonalen ansvara för tillsynen (s. 8 och 13).

I samtal med arrestpersonal kom det fram att transportenheten först kontaktar arresten dagen före det tänkta uppehållet och återigen på morgon den aktuella dagen för att kontrollera att det finns plats. Stationsbefälet tar emot transportenhetens personal, kontrollerar den frihetsberövades status och gör en säkerhetsbedömning. Bedömningen dokumenteras inte. Transportenhetens personal är med och för den intagne till cellen. Arrestvakterna sköter tillsynen av den intagne medan transportenhetens personal äter lunch. Tillsynsfrekvensen bestäms av stationsbefälet.

Mottagandet av en person för transportuppehåll dokumenteras på ett arrestantblad där det bl.a. anges tidpunkt för när personen sätts in i en cell och hämtas. Det finns även ett utrymme för transportenhetens transportledare att signera avhämtningen.

Enligt arrestpersonalen har det förekommit att ungdomar under 15 år tagits in i arresten för lunchuppehåll. Personer under 15 år blir aldrig inlåsta i en cell. I ett fall hade en person under 15 år fått vara i ett förhörssrum tillsammans med häktespersonal.

JO:s medarbetare samtalade med en intagen under dennes lunchuppehåll. Han uppgav att han inte hade fått några särskilda frågor om sitt mående i samband med ankomsten till arresten. Han hade burit fängsel under transporten och dessa hade lossats i samband med att han sattes in i cellen.

Avslutande genomgång

JO:s medarbetare redogjorde för sina iakttagelser under inspektionen. I diskussionen med företrädarna för arresten Örebro framkom huvudsakligen följande.

Information om rättigheter

Med anledning av att JO:s medarbetare undrade om tolk används i samband med inskrivning och för löpande information om rättigheter uppgav företrädarna för arresten att tolk används vid behov och att det oftast går fort att ordna en telefontolkning.

JO:s medarbetare framförde att JO ofta uttalat sig om bristen på skriftlig information till personer som är omhändertagna på grund av berusning och att det är positivt att det finns en sådan. Det är dock inte klarlagt i vilket skede

informationen överlämnas i arresten Örebro eller hur den förmedlas till de omhändertagna som inte behärskar svenska. Företrädarna för arresten höll med om detta. Vidare bekräftade de att det är på tillsynsbladet det ska dokumenteras att de intagna har fått information om sina rättigheter.

Underrättelse till närstående

Företrädarna för arresten höll med om att fältet på tillsynsbladet om meddelande till anhörig kan förtydligas.

Företrädare för arresten bekräftade att det är förundersökningsledaren som ansvarar för att informera om underrättelse till närstående när det gäller intagna som är misstänkta för brott. Eftersom de inte dokumenterar detta blir det en ”dokumentationslucka”.

Det finns inte någon skriftlig rutin för vem som ska fråga de personer som är omhändertagna på grund av berusning om de vill att någon anhörig ska underrättas eller vem som i sådana fall ska göra det. Det är stationsbefälet som ställer frågan och som per telefon underrättar den närstående. Företrädarna för arresten ansåg att det inte är lämpligt att underrätta närstående genom sms.

Säkerhetsbedömning och tillsyn

JO:s medarbetare konstaterade att det ofta är polispatrullen och inte stationsbefälet som fyller i och signerar blanketten för säkerhetsbedömning. På tillsynsbladet framgår vilket stationsbefäl som har beslutat om tillsynsfrekvens. Företrädarna för arresten framhöll att det alltid är stationsbefälet som gör säkerhetsbedömningen och beslutar om vilken tillsyn den intagne ska ha. JO:s medarbetare hänvisade till att det i arresthandboken anges att säkerhetsbedömningen ska fastställas av ansvarigt befäl.

Företrädarna för arresten uppgav att gripna och anhållna inledningsvis brukar få tillsyn varje kvart. Om de är lugna ses de sedan till minst en gång i timmen.

Fysisk miljö

Företrädarna för arresten framhöll att det är svårt att tillgodose behovet av dagsljus i celler som är belägna i markplan. Cellerna på ena sidan vetter mot områden där bl.a. hantverkare för hela rättscentrum i Örebro rör sig. Rastgårdarna vetter mot en trafikerad gata respektive mot Polismyndighetens innergård.

Arrestvakternas kompetens

Gruppchefen för arresten uppgav att det planeras en utbildning i bl.a. hjärt- och lungräddning och konflikthantering för arrestpersonalen tillsammans med personal från häktet Örebro.

Transporter av frihetsberövade

Företrädarna för arresten uppgav att det aldrig förekommer att Kriminalvårdens nationella transportenhet har en frihetsberövad placerad i arresten för nattuppehåll.

Vidare uppgav de att stationsbefälet hanterar frihetsberövade personer under transportuppehåll i princip på samma sätt som personer som är omhändertagna på grund av berusning. De gör en bedömning av personens status och får muntlig information av transportenheten. De gör en säkerhetsbedömning men den dokumenteras inte någonstans. Arrestvakterna skriver in och ut de frihetsberövade och det dokumenteras på en särskild blankett. Eftersom det är Kriminalvården som ansvarar för de frihetsberövade under transporten blir det aldrig aktuellt för arrestpersonalen att underrätta någon närstående.

Det händer att en person som ska transporteras till ett av Statens institutionsstyrelses hem för vård av missbrukare tas in i arresten på kvällen i avvaktan på att transportenheten ska utföra transporten dagen därpå. Kriminalvården har förbättrat sin kapacitet och kan numera alltid utföra sådana transporter senast nästkommande dag.

Vid protokollet

Ellen Ringqvist

Justeras den 27 april 2018

Lars Olsson

Uttalande

Jag har tagit del av protokollet, som föranleder följande uttalanden från min sida.

Instruktioner för arrestpersonalen

Vid inspektionen har det kommit fram att arrestpersonalen i det dagliga arbetet har flera olika styrdokument varav ett härrör från tiden före Polismyndighetens nuvarande organisation och ett annat inte är beslutat. Det kan vara lämpligt att se över de lokala föreskrifterna och rutinerna så att arrestpersonalen har tydlig vägledning i hur arbetsuppgifterna ska utföras. I en sådan översyn bör givetvis Polismyndighetens arresthandbok vara vägledande.

Säkerhetsbedömning i samband med inskrivning

Det framgår av protokollet att det vakthavande befälet gör säkerhetsbedömningen och beslutar om tillsynsfrekvens, medan det för det mesta är någon annan som dokumenterar bedömningen och beslutet på blanketten för säkerhetsbedömning. De säkerhetsbedömningar som granskades vid inspektionen var inte signerade av något vakthavande befäl.

Jag har efter en Opcat-inspektion av arresten Östersund i februari 2016 (dnr 871-2016) uttalat att det är viktigt att den dokumentation som görs återspeglar den ansvarsfördelning som råder. Jag kan även konstatera att Polismyndighetens handbok rekommenderar att säkerhetsbedömningen genomförs av polispatrullen eller av ansvarigt befäl och fastställs av ansvarigt befäl. Polismyndigheten bör vidta åtgärder som säkerställer att ansvarsfördelningen blir tydligt dokumenterad på blanketten för säkerhetsbedömning.

Information om rättigheter

Enligt Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om polisarrest ska alla som tas in i en arrest som huvudregel få skriftlig information om sina rättigheter och skyldigheter på ett språk som han eller hon förstår. Informationen ska finnas tillgänglig för den intagne under hela frihetsberövandet och det ska dokumenteras att informationen har lämnats (1 kap. 4 § PMFS 2015:7, FAP 102-1). I arresthandboken anges att den skriftliga informationen ska lämnas senast i samband med att den intagne sätts in i förvaringsrum och att åtgärden ska dokumenteras på formuläret Dokumentation av information som har lämnats till frihetsberövade (se avsnitt 3.4 och 3.5).

I ett beslut om information om rättigheter och verkställighetens innebörd till intagna i polisarrest den 18 juni 2014 (JO 2014/15 s. 104, dnr 2572-2013) betonade jag bl.a. att det var angeläget att det införs rutiner som innebär att de intagna får del av information om sina rättigheter och verkställighetens innebörd på ett rättssäkert sätt. I detta ligger bl.a. att de personer som är frihetsberövade, oavsett grunden för frihetsberövandet, får tillgång till information om sina rättigheter, också i skriftlig form, på ett språk som de förstår och i så nära

anslutning till frihetsberövandet som möjligt. Jag påtalade också vikten av att dokumentera vidtagna åtgärder, bl.a. från kontroll- och rättssäkerhetssynpunkt.

Det är positivt att arresten Örebro har skriftlig information som kan lämnas till de personer som är omhändertagna på grund av berusning. Av protokollet framgår dock att det på grund av bristande dokumentation i flertalet fall inte går att se om skriftlig information har lämnats till de frihetsberövade. Polismyndigheten behöver därför vidta åtgärder som säkerställer att det går att följa att de frihetsberövade har fått skriftlig information om sina rättigheter. Det bör även framgå vid vilken tidpunkt de har fått informationen.

Av protokollet framgår också att det finns lokalt framtagen information riktad till personer som omhändertagits på grund av berusning. Där anges bl.a. att personerna "kommer få vara [i arresten] 5-8 timmar". Jag vill mot bakgrund av hur man har formulerat informationen påminna om att en person som omhändertagits på grund av berusning ska frigges när det inte längre finns skäl för omhändertagandet (7 § tredje stycket LOB). Den lokala informationen ger intryck av att det inte görs någon kontinuerlig omprövning av omhändertagandet under dess inledande timmar. Polismyndigheten bör korrigera informationen.

Underrättelse till närstående

Enligt Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om polisarrestar ska alla som tas in i en arrest få tillfälle att underrätta någon närstående om var han eller hon befinner sig om inte särskilda skäl talar mot det. Det ska dokumenteras att informationen har lämnats till den intagne (1 kap. 4 § PMFS 2015:7, FAP 102-1).

Det framgår av protokollet att det inte går att se om en intagen har informerats om möjligheten att underrätta en närstående. Vidare är det inte tydligt vad dokumentationsrutan på tillsynsbladen avser (se s. 6 och 8 i protokollet). Jag förutsätter att Polismyndigheten vidtar åtgärder som säkerställer att det i efterhand går att kontrollera att de intagna har fått information om möjligheten att underrätta en närstående om frihetsberövandet. Den intagnes inställning till detta och om någon anhörig har underrättats bör också dokumenteras.

Jag förutsätter att Polismyndigheten vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa att underrättelser till närstående inte görs genom sms (se s. 6 och 8 i protokollet).

Fysisk miljö

Anhållningscellerna

Av protokollet framgår att det inte kommer in något dagsljus i anhållningscellerna. Ett förvaringsrum ska vara försett med fönster så att en intagen får tillräckligt med dagsljus.

Jag förutsätter att Polismyndigheten vidtar åtgärder för att öka ljusinsläppet i celler där anhållna kan placeras (se 2 § första stycket förordningen om utformningen av häkten och polisarrester).

Utformningen av rastgården

I ett beslut om möjligheten till utomhusvistelse för intagna i polisarrest den 18 juni 2014 (JO 2014/15 s. 115, dnr 2054-2013) betonade jag bl.a. att rastgårdarna bör ha ett ordentligt ljusinsläpp och frisk luft för att syftet med utomhusvistelsen ska uppnås.

Det begränsade inflödet av dagsljus och frisk luft i arresten Örebros rastgård gör att den i sin nuvarande utformning inte kan anses tillgodose syftet med en utomhusvistelse. Polismyndigheten behöver därför vidta åtgärder för att förbättra utformningen av rastgården och ska senast den 24 augusti 2018 redovisa till JO vilka åtgärder som har vidtagits.

Dokumentation vid transportuppehåll

Vid inspektionen har särskild uppmärksamhet ägnats åt behandlingen av de frihetsberövade som transporteras av Kriminalvårdens nationella transportenhet och som tas in i arresten för transportuppehåll.

Vad som har kommit fram i denna del föranleder för närvarande inte något uttalande.

I övrigt föranleder protokollet inte några åtgärder eller uttalanden från min sida.

2018-05-02

Cecilia Renfors